

# la galleria

## REVISTA SEMANAL

Redacción y Administración  
CERVANTES, 2 (Entl.º)

PRECIO: 15 CTS.

Centro de Venta y Suscripción: Librería Batllósera, Ingenieros, 3.

## Autonomia comarcal

per ELIES BACH

L'entramaliat Josep Pla, l'escriptor el més àgil que mai hem conegut a casa nostra, bon amic, bon pipador i ben xarman, amb aquell seu escriure de qui res no hi toca, ha donat d'ara aquests dies amb tres articles de «Polèmica» a «La Veu», un bon reguitzell de banyades a la forma esperançada del nou règim espanyol, abunyagant-li, si més no, la cuirassa llampanta amb que de tant temps se guarneix.

Per a nosaltres, la pela de les coses, no gota d'amoïno ens desperta, però en el descapdellament del tema, certes, qui sab si de massa malfiats, hi trobem unes molt fines fiblades a la idea de conseguir el nostre reconeixement pairal i fuger el centralisme barcelonès.

L'amic Pla, ben empordanès també ell, dirà com vulga que els provincianismes són quelcom estantiç i carrincló; més encara per casa on els hi portaren emmenlevats i artificiosos; però no vol pas dir que per aquesta carrincloneria del provincianisme hàgim de caure a l'enllaminador centralisme, que ell amb mà de «grand maître» sap amannir i presentà-m-se. —No, el bon amic; vós coneixeu sobradament les coses; vós quan voleu sabeu entendre d'economia i llegir la història; vós doncs compreneu perfectament que a cap empordanès li pot convenir d'anar la nostra comarca encerclada al bògit de la con-

veniència barcelonesa. I la nostra aspiració en volguer el reconeixement de la personalitat pairal, mai esborrada, i de la qual vós en sou un pur exemple, mai no significarà un redreçament de provincianisme. —En tornant-hi, si deixem els empordanesos tirar endavant la iniciativa de la gent de Barcelona, arribarem a un temps que ni de bon rabost (com ara), els hi servirem. Què guanyen els nostres ports de Palamós, de Sant Feliu, de Roses, tinguent a Barcelona de xucladora? Mantes paleies s'han hagut de mantenir només per conseguir un ben migrat marge de dret a favor del nostre comerç i a l'aixaplament de les nostres xarxes de comunicació. Recordem res més que aquell carril marítim que s'havia d'estendre de Blanes a Roses; i diem, on hem quedat?

La història de la nostra terra no ens parla, ben bé ho sabeu, de mitja centúria a mitja centúria, sense les palestres a que sempre es portaven la nostra gent, el comte d'Empúries, contra dels magnats de Barcelona. Si voleu, entenem que aquella toçneria és ben nostra i i hauria de ser-ne la senyera pel nostre camí.

Cal reconèixer que no hem pas d'anar a cercar les formes d'estructuració nostra a la clofolla ni menys encara a l'ànima dels estrangers; ens cal però fer present que dins nosaltres hi tenim el bon

llevat per pastar-hi el pa que volem. Vingui abans que res i primer que tot aquell reconeixement que per dret ancestral ens pertoca; vinga la nostra soberania municipal; després ja ens en motllarem a les etxures de la comarca, i les comarques totes en colla si cal, ja trobaran el perfil d'una unitat que els convingui, però sense centralisme, que poc el conegueren els qui foren nostres mestres.

Amb aquesta manera d'ésser nostra, els empordanesos podem respondre ben clarament que no res n'esperem de mesianismes, o mannàs caiguts del cel. Trisquem perquè hem de triscar, però pas reposant a l'ombra de la figuera esperant que la fruita ens caigui a la boca perquè hi ha de caure.

Mal ho trobarà l'amic Pla en dir-ho; però la gent d'esquerra, han tingut força bon cop d'ull i traça en recollir la veu i esperit de nosaltres, els comarcans, puntualitza: t-lo ben clar en l'artí IV de la seva posició davant l'Estatut per Catalunya.

D'altra manera nosaltres rebutjaríem una solució que no fos així de democràtica.

En Rovira i Virgili, tot i les rabequeries que sovinteja, ha comprès que res se pot fer ni res se deu fer que vagi contra de les comarques, que són l'arrel de la qüestió i l'aspecte com hi sorgi a la